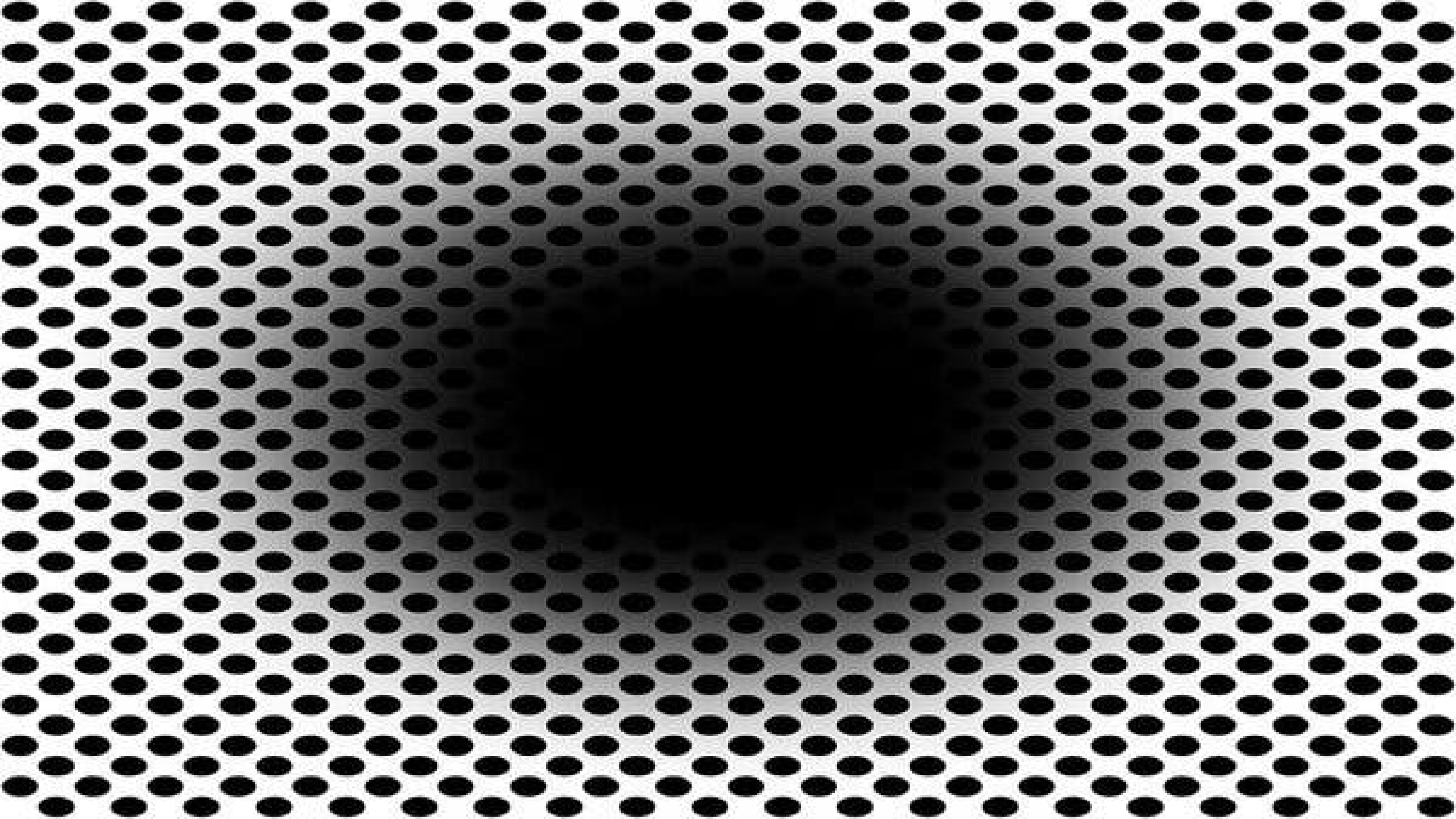

Fond akademických knihoven jako nástroj naplnění informační potřeby uživatele

PhDr. Iva Zadražilová, Ph.D.

CO JE HLAVNÍM PŘEDMĚTEM
ZÁJMU UŽIVATELŮ VŠ
KNIHOVEN?

KNIHOVNÍ FOND

Soubor vybraných, uspořádaných, evidovaných a odborně knihovnický zpracovaných dokumentů, shromážděných a uchovávaných v knihovně, který je k dispozici uživatelům pro absenční a prezenční půjčování a poskytování dalších služeb.

VÍTE, ŽE...

- ❑ 20 % fondu tvoří 80 % výpůjček?
- ❑ 50 % fondu odpovídá 99 % uživatelských potřeb?
- ❑ 41 % všech dokumentů se nikdy nepůjčilo?
- ❑ 55 % dokumentů pořízených za posledních 10 let nikdo nechtěl číst?

Zdroj: JOHNSON, Peggy. *Fundamentals of collection development and management*. Fourth edition. London: Facet Publishing, 2018. ISBN 978-1-78330-274-1.

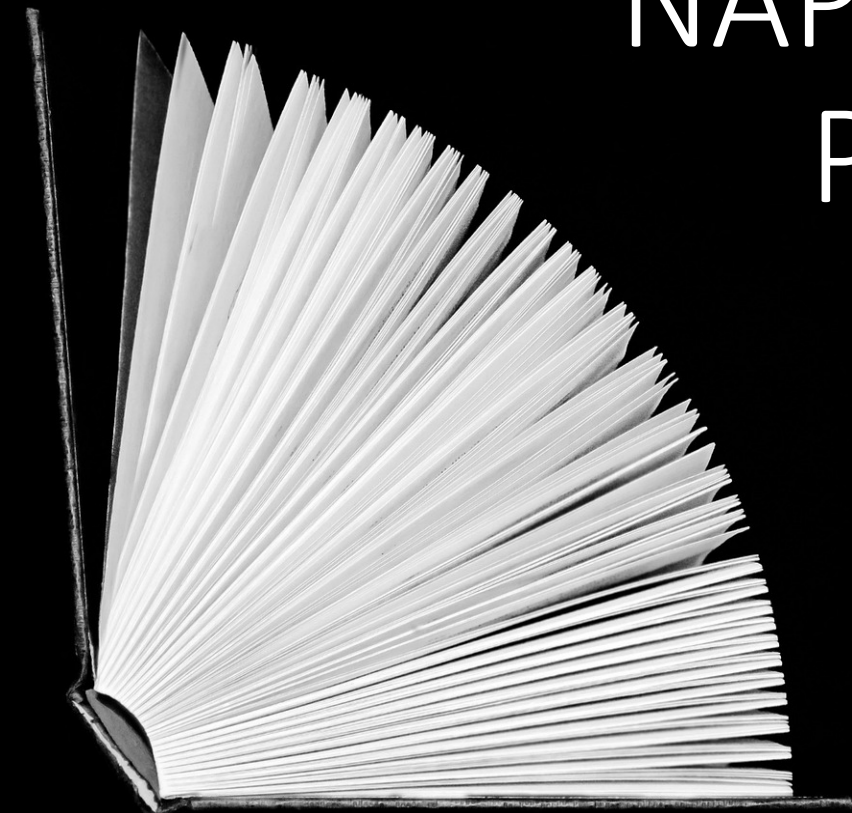

JESTLIŽE JEN POLOVINA
MONOGRAFIÍ KOUPENÝCH V
POSLEDNÍCH 20 LETECH
CIRKULUJE, JE TO HODNĚ NEBO
MÁLO?

KDYŽ TO PŘEPOČTEME NA
INVESTOVANÉ PROSTŘEDKY, JSOU TO
ÚČELNĚ VYNALOŽENÉ PENÍZE?

SLOUŽÍ VAŠE FONDY K
NAPLNĚNÍ INFORMAČNÍCH
POTŘEB UŽIVATELŮ?

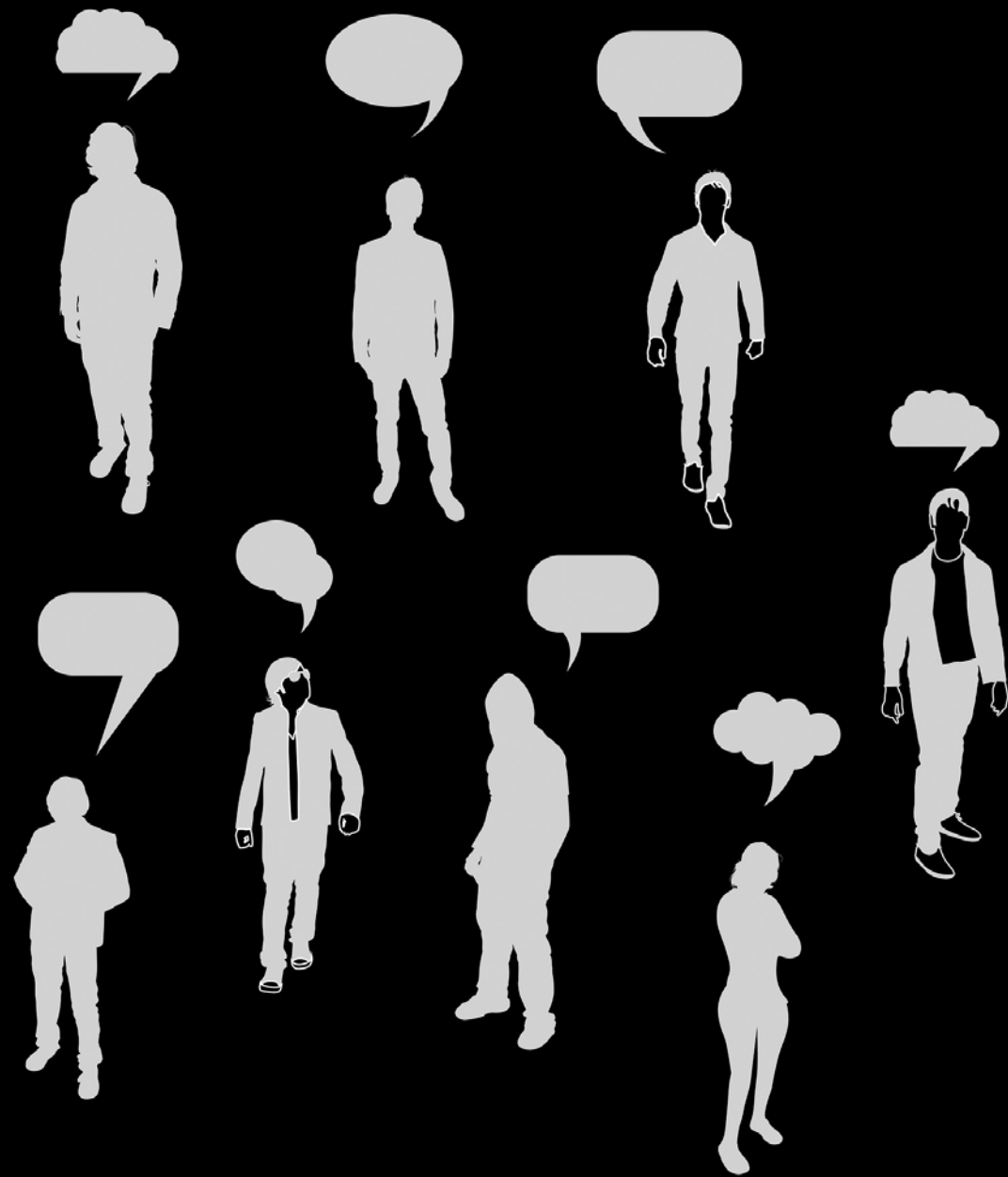
JAKÉ ASPEKTY JE NUTNÉ ZOHLEDNIT PŘI BUDOVÁNÍ FONDŮ?

Potřeby stávajících, případně potenciálních
cílových skupin uživatelů, a jejich aktuální
požadavky.

Jakákoli smysluplná
míra využití fondu musí
brát v úvahu velikost
skupiny potenciálních
uživatelů a potřeby
uživatelské populace.

VÍTE, CO VAŠI
UŽIVATELÉ
POTŘEBUJÍ?
OPRAVDU?

INFORMAČNÍ POTŘEBA

Potřeba je určitý druh „poznané nejistoty“ mezi tím, co člověk ví a tím co vědět chce. Je spojená s chutí hledat odpovědi (*seeking answers*), redukovat míru neurčitosti (*reducing uncertainty*) nebo najít smysl (*making sense*).

JAKO KNIHOVNÍCI MUSÍME

-
- ☐ Znáť potreby užívateľů
 - ☐ Vědět, jak se proměňují
 - ☐ Pružně na ně reagovat

JAKÝM ZPŮSOBEM ZKOU MÁTE
INFORMAČNÍ POTŘEBY VAŠICH
UŽIVATELŮ?

FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ INFORMAČNÍ POTŘEBY

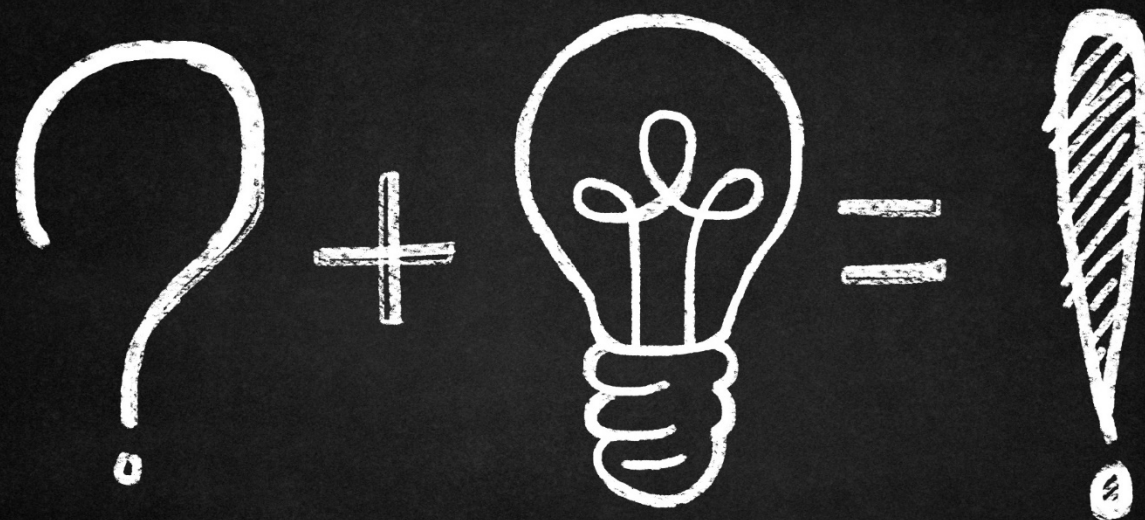
- ☐ Typ uživatele
- ☐ Sociokulturní zázemí
- ☐ Osobnostní charakteristiky
- ☐ Zkušenosti a kvalifikace
- ☐ Vzdělání, pohlaví, věk
- ☐ Čas

FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ SLOŽENÍ FONDU

- ☐ Oborové zaměření
- ☐ Prostory
- ☐ Knihovníci
- ☐ Finance
- ☐ Dostupnost
- ☐ Informační potřeby uživatelů

JAK MŮŽETE VY
SAMI OVLIVNIT, ABY
VÁŠ KNIHOVNÍ
FOND ODPOVÍDAL
MĚNÍCÍM SE
POŽADAVKŮM A
POTŘEBÁM VAŠICH
UŽIVATELŮ?

ZEPTETE SE JICH !!!

VÝZKUMY INFORMAČNÍCH POTŘEB

CO KDYŽ UŽ TO VÍME, ALE...?

- Knihovny mají své limity
- Budoucí vývoj oborů není dobře predikovatelný
- Data mining a statistiky ukazují něco jiného
- Budoucnost vidíme ve sdílení dokumentů
- Není stále jasné, zdali upřednostnit tištěný nebo online fond
- Nechceme se řídit jen potřebami uživatelů

DĚKUJI ZA POZORNOST 😊

iva.zadrazilova@mzk.cz

iva.zadrazilova@ambis.cz